

*Centre for Planning and
Economic Research*

11 Amerikis str., Athens, Greece (www.kepe.gr)

Webinar: Πραγματικοί Δικαιούχοι και Ενίσχυση της Εταιρικής Διαφάνειας

Εθνική Αρχή Διαφάνειας

Παναγιώτης Λιαργκόβας

Πρόεδρος του ΔΣ & Επιστημονικός Διευθυντής ΚΕΠΕ

9 Φεβρουαρίου, 2022

Κεντρικό ερώτημα

Ποια είναι η σημασία της θέσπισης του εργαλείου «Πραγματικοί Δικαιούχοι και Ενίσχυση της Εταιρικής Διαφάνειας» στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας;

Απάντηση

- Ενισχύεται η διαφάνεια και καταπολεμάται η διαφθορά.
- Καταπολεμάται η διαφθορά

Τι αναφέρει το προοίμιο του Webinar

- *Νομικές οντότητες όπως εταιρείες, καταπιστεύματα, ιδρύματα και άλλα είδη νομικών προσώπων, διεξάγουν ένα μεγάλο αριθμό εμπορικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, ενώ ο ρόλος τους στην παγκόσμια οικονομία κρίνεται ιδιαίτερα σημαντικός. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις χρησιμοποιούνται ως **οχήματα για παράνομους σκοπούς όπως ξέπλυμα, δωροδοκία, διαφθορά, φορολογική απάτη και χρηματοδότηση τρομοκρατικών οργανώσεων, μεταξύ άλλων**. Η κατάχρηση των νομικών αυτών οχημάτων θα μπορούσε σημαντικά να περιοριστεί αν οι πληροφορίες που αφορούν τον **πραγματικό τους δικαιούχο** και την πηγή των εσόδων τους ήταν διαθέσιμες στις αρχές.*

Διαφάνεια και οικονομία

- Η διαφάνεια διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στην εξασφάλιση της **αποτελεσματικής κατανομής των πόρων** επιτρέποντας στην αγορά να αξιολογεί και να επιβάλλει πειθαρχία.
- Η διαφάνεια μπορεί να διαδραματίσει **καίριο ρόλο στην πρόληψη της διαφθοράς** και στην προώθηση της **χρηστής διακυβέρνησης**, παρέχοντας στο κοινό πρόσβαση στις πληροφορίες που αφορούν τις κυβερνητικές αποφάσεις και τις χρηματοπιστωτικές συναλλαγές ,
- Η διαφάνεια μπορεί να **αποτρέψει αποτελεσματικά την παράνομη συμπεριφορά**.

Διαφάνεια και οικονομία

- το *Americas Business Dialogue* στην έκθεσή του 2018 [Action for Growth: Policy Recommendations and Plan of Action 2018-2021 for growth in the Americas](#), δηλώνει: “Η παραγωγικότητα, η διαφάνεια και η αποτελεσματική λογοδοσία είναι εγγενώς συνδεδεμένες (...) η έλλειψη διαφάνειας και ακεραιότητας μπορεί να επηρεάσει την παραγωγικότητα και την οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας.”

Η διαφθορά...

- Τη διαφθορά ευνοούν η αδιαφάνεια των διαδικασιών, η ατιμωρησία, η καταναλωτική κουλτούρα, οι δομές των ΜΜΕ, και μερικές νέες διεθνείς διευκολύνσεις (εξωχώριες εταιρείες κτλ.) – συνοπτικά *ένας καταλυτικός συνδυασμός θεσμών και αξιών.*

Διαφθορά, μεγέθυνση και ομηρεία του κράτους

- Η διαφθορά αποθαρρύνει την **υγιή επιχειρηματικότητα**, λειτουργεί ως **αντικίνητρο για ξένες παραγωγικές επενδύσεις** και προκαλεί **ευρείας κλίμακας αναδιανομές**, που εντέλει υπονομεύουν τη συνοχή και το ηθικό της κοινωνίας.
- Όταν απουσιάζουν τα κατάλληλα θεσμικά εργαλεία, η διαφθορά οδηγεί σε **«ομηρεία»** των λειτουργών του κράτους ή και ολόκληρου του κράτους (state capture) που εκτρέφει «νόμιμες» μορφές διαφθοράς π.χ. με το είδος των προκηρύξεων που γίνονται, με νομοθετικές ρυθμίσεις για προμήθειες, αδιαφανείς διαδικασίες, με την ατιμωρησία κ.α.

Διαφθορά και επενδύσεις

- Οι επιχειρήσεις αλλά και οι επενδυτές χρησιμοποιούν μοντέλα λήψης αποφάσεων και ανάλυσης κινδύνου κάθε χώρας (**country risk**) για να συγκρίνουν τις διαθέσιμες επιλογές τους και να προχωρήσουν στις πιο ορθολογικές επιχειρηματικές και **επενδυτικές κινήσεις**.
- Στο πλαίσιο αυτό, παραμετροποιούν και συνυπολογίζουν τα αποτελέσματα από διάφορους δείκτες, όπως είναι ο **Economic Freedom Index** και ο **Doing Business** της Παγκόσμιας Τράπεζας.

Αποτελέσματα μείωσης της διαφθοράς

- Ο περιορισμός της διαφθοράς θα είχε ως επίπτωση τη μείωση των ελλειμμάτων κατά 4 ή περισσότερες ποσοστιαίες μονάδες[1].
- Συνολικά, λοιπόν, *η διαφθορά επηρεάζει αρνητικά τις μακροοικονομικές επιδόσεις και, ειδικότερα, εμποδίζει τη μεγέθυνση.*

[1] Kaufmann, Daniel *Can corruption adversely affect public finances in industrialized countries?*, The Brookings Institution April 19, 2010.

Συμπερασματικά

- Συμπερασματικά, **θεσμικά μέτρα** εκσυγχρονισμού του πολιτικού συστήματος μπορεί να **συνεισφέρουν**, αν είναι καλά σχεδιασμένα, στην **αντιμετώπιση** του φαινομένου.
- Το θεσμικό εργαλείο των **«πραγματικών δικαιούχων»** μπορεί να συνεισφέρει, συνεπώς, σημαντικά στην **άνοδο του ΑΕΠ**, στη **βελτίωση του βιοτικού επιπέδου** και τελικά σε **υψηλότερο επίπεδο κοινωνικής ευημερίας (social well-being)** για όλους.
- Βελτιώνει τη θέση της Ελλάδας στους διεθνείς δείκτες και μπορεί να αποτελέσει ένα **πρόσθετο πλεονέκτημα** και σημαντικό εργαλείο συμβάλλοντας στη δημιουργία εισοδήματος, νέων και καλύτερα αμειβόμενων **θέσεων εργασίας**.